

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення міської ради
17 лютого 2022 р. №4

ПЛАН
удосконалення послуги
щодо реалізації в громаді прав дітей,
у тому числі дітей-сиріт
та дітей, позбавлених батьківського піклування,
на сімейне виховання
у Баштанській міській раді
на 2022-2026 роки

2022 рік

Зміст

Сторінка

Скорочення	4
Законодавча база	5
Процес розробки плану удосконалення послуги	5
Тематичні зустрічі членів Робочої групи	6
Склад робочої групи	7
Вступ	9
РОЗДІЛ 1. Аналіз послуги щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання	
1.1. Загальна характеристика послуги	10
1.2. Визначення потреби громади в послугі	11
1.3. Стан розвитку послуги в громаді	15
РОЗДІЛ 2. Стратегічне бачення розвитку послуги	
2.1. Принципи діяльності з розвитку послуги	16
2.2. Аналіз слабких та сильних сторін	18
2.3. Аналіз можливостей та загроз	19
РОЗДІЛ 3. Визначення проблем, стратегічних та операційних цілей	
3.1. Визначення проблем	20
3.2. Стратегічні та операційні цілі	21
РОЗДІЛ 4. План дій з удосконалення послуги щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання	22
РОЗДІЛ 5. Обсяги та джерела фінансування	28
РОЗДІЛ 6. Впровадження та моніторинг	28

Скорочення по тексту

ГО – громадська організація

ДБСТ – дитячий будинок сімейного типу

ЗМІ – засоби масової інформації

ЗУ – Закон України

КМУ – Кабінет Міністрів України

МР – міська рада

ПС – прийомна сім'я

РГ – робоча група

ТГ – територіальна громада

ФСР – фахівець із соціальної роботи

Законодавча база

План удосконалення послуги підготовлено з урахуванням положень наступних нормативно-правових актів:

- Сімейний кодекс України;
- Цивільний кодекс України;
- ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- ЗУ «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей»;
- ЗУ «Про охорону дитинства»;
- ЗУ «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;
- ЗУ «Про соціальні послуги»;
- Постанова КМУ від 24.09.2008 № 866 «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини»;
- Постанова КМУ від 08.10.2008 № 905 «Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей»;
- Постанова КМУ від 26.04.2002 № 565 «Про затвердження Положення про прийомну сім'ю»;
- Постанова КМУ від 26.04.2002 № 564 «Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу»;
- Постанова КМУ від 20.08.2021 № 893 «Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною»;
- Розпорядження КМУ від 09.08.2017 № 526-р «Про Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її I етапу»;
- Розпорядження КМУ від 01.06.2020 № 703-р «Про затвердження плану заходів з реалізації II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки».

Процес розробки плану удосконалення послуги

План удосконалення послуги щодо реалізації в громаді прав дітей (хлопчиків/дівчаток), у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання у Баштанській міській раді на 2022-2026 роки, визначає пріоритети та напрямки розвитку сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей в громаді.

План удосконалення послуги - це всеохоплюючий інструмент для управління та удосконалення послуги шляхом визначення послідовних зв'язків між громадянами та органами місцевої влади/ постачальниками послуги.

Діяльність у визначених напрямках здійснюватиметься службою у справах дітей Баштанської ТГ у тісній співпраці з іншими суб'єктами соціальної роботи із залученням громадськості та різних партнерів – публічних, комерційних, соціальних.

Для розробки Плану удосконалення послуги розпорядженням міського голови від 04.08.2021 № 169-р створено робочу групу. До робочої групи входять старости всіх старостинських округів ТГ, щоб гарантувати представництво інтересів жителів всіх населених пунктів ТГ, а також депутати МР та представники громадських організацій. Такий підхід повинен в майбутньому слугувати гарантією підтримки мешканців у вирішенні питань, пов'язаних з реалізацією повноважень місцевого самоврядування в частині реалізації муніципальної послуги для населення – реалізація в громаді прав дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання, розвиток сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей.

План удосконалення послуги відповідає українському законодавству та знанням досвідчених фахівців. Цей План розробляється за допомогою інтерактивних обговорень, що проводяться під час засідань робочої групи. Нижче наведено список тем, обговорених під час цих засідань.

Таблиця 1

Тематичні зустрічі членів Робочої групи
з питань удосконалення послуги

№п/п	Опис діяльності	Учасники
1	Аналіз стану послуги щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання та стану розвитку сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей.	Робоча група
2	Визначення та узагальнення основних проблем з надання послуги та їх пріоритетності.	Робоча група
3	Формування бачення реалізації послуги та її покращення. Розробка стратегічних, операційних цілей та заходів з покращення послуги.	Робоча група
4	Розробка плану дій, а також системи індикаторів та моніторингу виконання плану удосконалення послуги.	Робоча група

СКЛАД

Робочої групи з розробки Плану удосконалення послуги щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання

Голова робочої групи – ЄВДОЩЕНКО Світлана Вікторівна, заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради.

Заступник голови робочої групи – ГОМЕРСЬКА Інна Петрівна, секретар міської ради;

Секретар робочої групи – ГОРДІЄНКО Наталя Володимирівна, начальник служби у справах дітей.

Члени Робочої групи:

БАРАННИКОВ Анатолій Анатолійович, староста Пісківського старостинського округу;

ВИНОГРАДОВА Олена Григорівна, начальник відділу з питань засобів масової інформації та зв'язків з громадськістю;

ГАВРИЛЮК Лариса Анатоліївна, начальник відділу з соціальних питань;

ГОРБЕНКО Олександр Олександрович, депутат міської ради, голова постійної комісії з питань соціального захисту, медицини, торгівлі, побутового обслуговування, освіти, культури, спорту, молодіжної політики, духовності, законності, захисту прав громадян, депутатської діяльності та етики;

ГОРДІЄНКО Олена Іванівна – директор КУ «Баштанський міський інклюзивно-ресурсний центр Баштанської міської ради Баштанського району Миколаївської області»;

КОВРИГА Олександр Юрійович, староста Явкинського старостинського округу, голова громадської організації «Явкинці»;

КОВТУН Марина Олександрівна, депутат міської ради;

КОПТЄВ Олександр Олександрович - начальника відділу освіти, молоді та спорту виконавчого комітету міської ради;

КРАВЧЕНКО Тетяна Миколаївна, староста Новопавлівського старостинського округу;

КУЧЕРЕНКО Тетяна Василівна, староста Новосергіївського старостинського округу;

МАЙДАНОВ Віктор Володимирович, начальник КО «Правопорядок»;

ОСАДЧИЙ Олег Вікторович, староста Новоіванівського старостинського округу;

ПРОКОПЧУК Віктор Володимирович, староста Плющівського старостинського округу;

СМОЛА Людмила Олександрівна, головний спеціаліст відділу освіти, молоді та спорту, член Молодіжної громадської ради;

СОКОЛ Наталія Сергіївна, староста Добренського старостинського округу;

УЛЬЯНОВА Наталя Василівна, фахівець із соціальної роботи КУ «Центр надання соціальних послуг Баштанської міської ради»;

ФЕДОРКО Альона Олександрівна – спеціаліст I категорії юридичного відділу Баштанської міської ради;

ФГУРА Лариса Володимирівна, голова громадської організації «Мрії збуваються»;

ХРУСТАВКА Лариса Володимирівна, староста Христофорівського старостинського округу, голова громадської організації «Христофорівці»;

ЧУХАРЕНКО Світлана Миколаївна, староста Новогорівського старостинського округу;

ШПАК Катерина Сергіївна, голова Молодіжної громадської ради;

ШПАРУК Оксана Сергіївна, директор - головний лікар КНП «Центр первинної медико–санітарної допомоги Баштанської міської ради».

ВСТУП

Соціальна сфера є одною із складових сталого розвитку громади. Добре розвинена соціальна сфера сприяє зміцненню духу громади, її згуртованості, що породжує почуття приналежності до певної території, розвитку локальної ідентичності, збереженню традицій в умовах сучасних змін.

Органи місцевого самоврядування є відповідальними перед мешканцями громади, у першу чергу, за створення комфортного та безпечного середовища, надання рівного доступу до якісних послуг, що є найважливішим аспектом становлення та розвитку територіальної громади.

Основним ресурсом громади є її мешканці. На різних етапах життя будь-хто з мешканців громади може потрапити у складні життєві обставини та потребувати соціальної підтримки для їх подолання. Особливо вразливими та потребуючими посиленої уваги, підтримки і захисту є діти.

Безпека і благополуччя кожної дитини є пріоритетом державної політики. Сім'я є найкращим середовищем для виховання і розвитку дитини, збереження сім'ї для дитини є головною умовою безпеки і благополуччя дитини.

План удосконалення послуги розроблено з дотриманням принципу найвищих інтересів дитини, урахуванням її потреб та інтересів.

Розробка Плану удосконалення з обраної послуги у громаді дасть можливість проаналізувати поточну ситуацію, зібрати та систематизувати дані та документи, які регулюють надання послуги, визначити основні цілі щодо перспективи розвитку послуги, та направи її удосконалення.

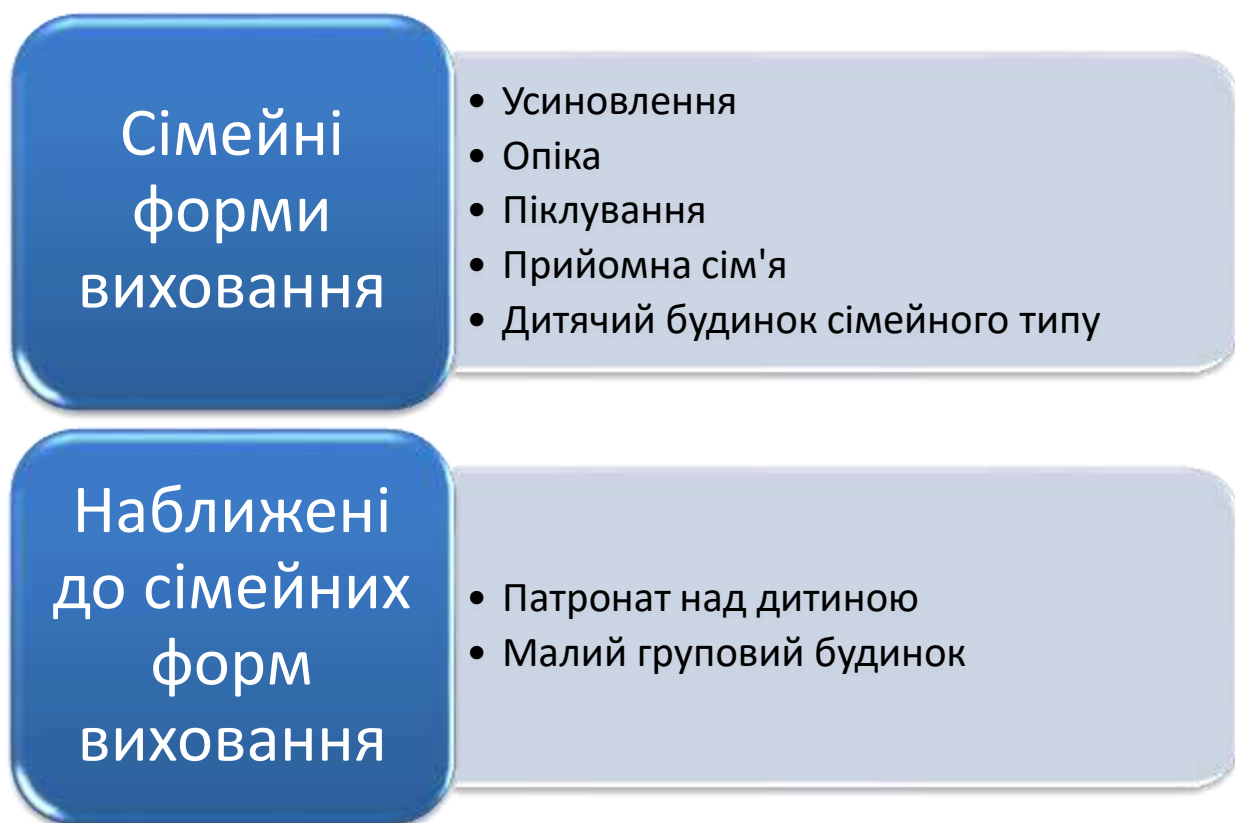
РОЗДІЛ 1. Аналіз послуги щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання.

1.1. Загальна характеристика послуги.

Законодавчо визначено форми сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та наближених до сімейних. Перелік форм та їх визначення наведено нижче (Схема 1).

Схема 1

Сімейні та наближені до сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Усиновлення - це прийняття усиновлювачем у свою сім'ю особи на правах дочки чи сина, що здійснене на підставі рішення суду.

Опіка та піклування над дітьми — це влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сім'ї громадян України, які перебувають переважно в сімейних, родинних відносинах із цими дітьми з метою забезпечення їх виховання, освіти, розвитку, захисту їх прав та інтересів.

Прийомна сім'я — це сім'я або особа, що не перебуває в шлюбі, яка добровільно взяла із закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, від 1 до 4 дітей на виховання та спільне проживання.

Дитячий будинок сімейного типу – це окрема сім'я, що створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, які беруть на виховання та спільне проживання не менш як 5 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Загальна кількість дітей (власних та вихованців) у дитячому будинку не повинна перевищувати 10 чоловік.

Патронат над дитиною – це професійна комплексна послуга, що передбачає тимчасовий догляд, виховання та реабілітацію дитини, яка опинилася у складних життєвих обставинах, в умовах наближених до сімейних.

Малий груповий будинок - заклад соціального захисту, що призначений для тривалого (стаціонарного) проживання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, в тому числі дітей з інвалідністю, та осіб з їх числа в умовах, наближених до сімейних.

1.2. Визначення потреби громади в послугі.

Станом на 01.02.2022 на первинному обліку служби у справах дітей Баштанської міської ради перебуває 78 дітей. Гендерний розподіл та розподіл за типами статусів наведено нижче (Схеми 2 і 3).

Схема 2

Характеристика дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за гендерним розподілом

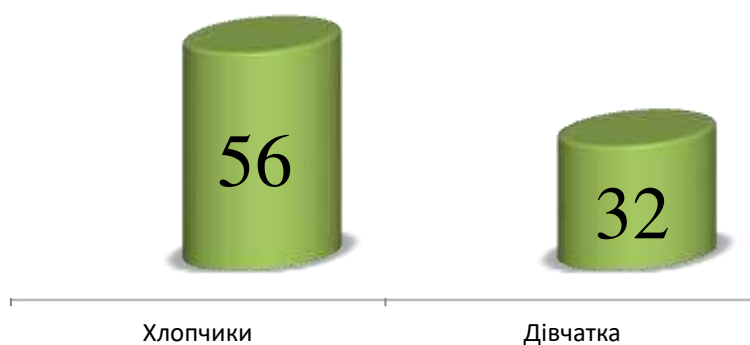
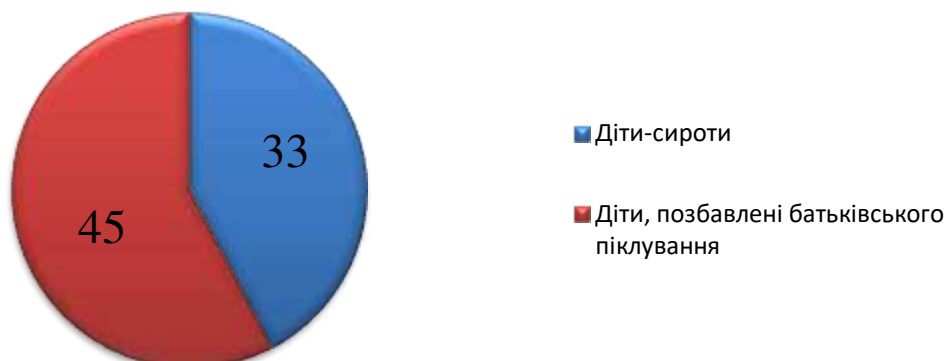

Схема 3

Характеристика дітей, які перебувають на первинному обліку служби у справах дітей за типами статусів

Наразі до сімейних форм виховання влаштовано 67 дітей (за первинним обліком), що становить 86% від загальної кількості. З них: під опіку, піклування громадян – 63 дитини, в прийомні сім'ї – 3 дитини, в дитячі будинки сімейного типу – 1 дитина.

Схема 4

Влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (за первинним обліком)

В закладах інституційного догляду та виховання перебуває 11 дітей (14%). Віковий та гендерний розподіл наведено нижче (Схеми 5 і 6).

Схема 5

**Віковий розподіл дітей-сиріт та дітей,
позбавлених батьківського піклування, які
перебувають в закладах інституційного
догляду та виховання**

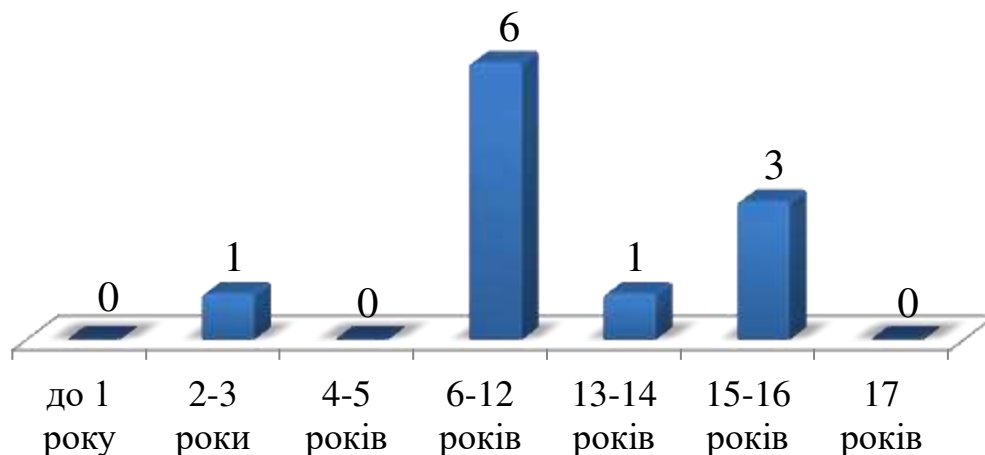
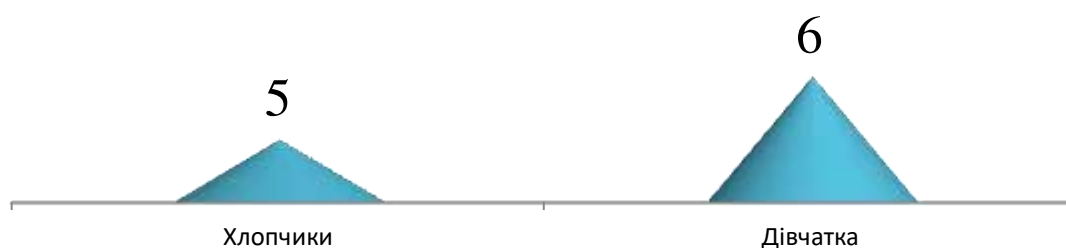

Схема 6

**Гендерна характеристика дітей-сиріт та
дітей, позбавлених батьківського
піклування, в закладах інституційного
догляду та виховання
(за первинним обліком)**

Середній відсоток влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, по Україні становить близько 93%. В той час як в громаді цей відсоток складає лише 86%. Наразі 1/7 частина дітей, вихідців громади, продовжує перебувати в закладах інституційного догляду та виховання і потребує влаштування до сімейних форм виховання.

У 2017 році в Україні почалося реформування системи дитячих інтернатів, так звана деінституалізація.

Дослідження виявили, що інтернати спричиняють шкоду дітям, навіть найкращі з них не можуть забезпечити належної турботи та уваги дитині. Виховання в інституціях особливо небезпечно для дітей віком від 0 до 3 років, на який припадає найважливіша фаза розвитку в житті дитини. Як наслідок, дитина втрачає індивідуальність, у неї формується споживацька позиція, єдиними цінностями для неї стають матеріальні блага. Відсутність значущої особи в житті дитини, відсутність прикладу для наслідування не дає змоги усвідомити сформувати життєві орієнтири. Зростаючи в державних інституціях, діти не набувають достатніх навичок для успішної соціальної інтеграції. Статистика показує, що 20% випускників інтернатів мають судимість, 14% займаються проституцією, 10% протягом двох років після випуску здійснюють самогубство, і лише 10% повністю інтегруються в суспільство.

Серед різних соціальних факторів, що впливають на становлення особистості, одним з найважливіших є родина. Традиційно родина – головний інститут виховання. Те, що людина здобуває в родині, вона зберігає протягом всього наступного життя. Важливість родини обумовлена тим, що в ній людина перебуває протягом значної частини свого життя. У родині закладаються структура особистості.

У процесі близьких відносин з матір'ю, батьком, братами, сестрами, дідусями, бабусями й іншими родичами в дитини з перших днів життя починає формуватися структура особистості.

Проблема дитячого сирітства з кожним днем стає актуальнішою темою для нашого суспільства. Останніми роками змінилися пріоритети державної політики в цьому напрямку: перевага надається вихованню дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у родині.

Для дитини родина виступає першим і основним компонентом середовища, у якому безпосередньо відбувається її фізичний, психічний, емоційний, інтелектуальний та соціальний розвиток. На жаль, діти обділені батьківською любов'ю, відчуваючи свою беззахисність, часто зневірюються у справедливості суспільства та сенсі подальшого життя.

Враховуючи викладене вище з упевненістю можна стверджувати, що послуга щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання, є досить необхідною та актуальною.

1.3. Стан розвитку послуги в громаді.

На сьогоднішній день в громаді функціонує 2 дитячих будинки сімейного типу, в яких на вихованні перебуває 10 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також 3 прийомні сім'ї, в яких виховується 3 дітей

даної категорії. Також в громаді успішно надає послуги 1 сім'я патронатного вихователя. Зараз послуги тимчасового догляду та реабілітації отримують 2 дитини, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Схема 7

Стан розвитку сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей в Баштанській територіальній громаді

ДБСТ	ПС	Патронат
<ul style="list-style-type: none"> • 2 сім'ї • 10 дітей 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 сім'ї • 3 дитини 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 сім'я • 2 дитини

РОЗДІЛ 2. Стратегічне бачення розвитку послуги.

2.1. Принципи діяльності з розвитку послуги.

Курс України на європейську інтеграцію вимагає перегляду пріоритетів державної політики у сфері охорони дитинства, впровадження успішних підходів із світової практики захисту прав дітей, які базуються на забезпеченні прав і найкращих інтересів дитини, спрямовуються на підтримку сім'ї, створення умов для виховання та розвитку дітей у сім'ї або середовищі, максимально наближеному до сімейного.

Існуюча система інституційного догляду та виховання дітей не відповідає реальним потребам дітей. Існує реальна необхідність створення умов для повноцінного виховання та розвитку дитини в сім'ї.

План удосконалення послуги базується на наступних цінностях:

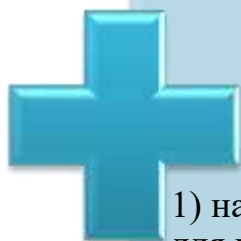
Гуманність	<ul style="list-style-type: none"> - Турбота - Співчуття - Підтримка - Довіра - Взаємоповага
Рівність	<ul style="list-style-type: none"> - Рівні можливості - Гендерна рівність - Соціальна рівність - Врахування потреб всіх отримувачів послуги
Толерантність	<ul style="list-style-type: none"> - Повага до особистості - Неосудне та неупереджене ставлення до особистості - Забезпечення збереження конфіденційності особистої інформації
Якість	<ul style="list-style-type: none"> - Інноваційність - Цілеспрямованість - Робота на результат
Доступність	<ul style="list-style-type: none"> - Комфортність в отриманні послуги - Інформативність (інформація про послугу та способи її отримання)

План удосконалення послуги базується на таких принципах:

- безпека і благополуччя дитини є пріоритетом;
- сім'я є найкращим середовищем для виховання та розвитку дитини;
- збереження сім'ї для дитини є головною умовою забезпечення найкращих інтересів дитини та її благополуччя;
- заохочення та підтримка відповідального батьківства;
- врахування потреб, думки та інтересів кожної дитини;
- залучення дітей до прийняття рішень, що стосуються їх життя та майбутнього.

2.2. Аналіз слабких та сильних сторін.

Сильні сторони

- 1) наявність людського ресурсу для пошуку кандидатів в прийомні батьки, батьки-вихователі;
- 2) наявність в громаді всіх служб, необхідних для повноцінного розвитку послуги;
- 3) наявність Комплексної програми захисту прав дітей Баштанської міської ради «Дитинство» на 2022-2023 роки;
- 4) наявність Плану дій з реформування системи інституційного догляду та виховання дітей у Баштанській міській раді на 2022-2023 роки;
- 5) наявність нових кандидатів в патронатні вихователі, які успішно пройшли курс підготовки та можуть надавати послугу патронату над дитиною;
- 6) наявність функціонуючих ПС, ДБСТ та сімей патронатних вихователів;
- 7) наявність можливості забезпечення соціального супроводу ПС, ДБСТ та сімей патронатних вихователів;
- 8) наявність інтернет-ресурсу для інформування населення (веб-сайт громади, соціальні мережі);
- 9) наявність інклюзивно-ресурсного центру

Слабкі сторони

- 1) низький рівень обізнаності населення з послугою та способами її отримання;
- 2) недостатня кількість кваліфікованих кадрів;
- 3) відсутність чіткого механізму співпраці суб'єктів соціальної роботи;
- 4) пасивність населення, низький рівень соціальної активності та відповідальності;
- 5) високий рівень потреби в розвитку послуги при низькому рівні пропозицій (кількість дітей, які потребують влаштування до сімейних форм виховання значно перевищує кількість громадян - кандидатів в прийомні батьки, батьки-вихователі);
- 6) відсутність нових кандидатів в прийомні батьки, батьки-вихователі;
- 7) наближення прийомних батьків, батьків-вихователів в діючих ПС та ДБСТ до досягнення пенсійного віку;
- 8) психологічне та емоційне вигорання прийомних батьків, батьків-вихователів в діючих ПС та ДБСТ

2.3. Аналіз можливостей та загроз.

РОЗДІЛ 3. Визначення проблем, стратегічних та операційних цілей

3.1. Визначення проблем.

На засіданні РГ були проаналізовані та визначені основні проблеми в наданні послуги щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання в Баштанській міській раді. Перелік проблем наведено нижче.

1) Низький рівень обізнаності населення громади із системою сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування:

- Недостатність інформації для населення щодо форм сімейного та наближеного до сімейного виховання дітей, відмінностей між ними та їх позитивного впливу на соціальний розвиток громади;

- Низька обізнаність жителів громади із способами та шляхами впровадження послуги, недостатньо інформації про надавача послуги.

2) Досить високий відсоток від загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в закладах інституційного догляду та виховання:

- Відсоток влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, нижчий за середній показник по Україні;

- Негативні наслідки виховання дітей в закладах інституційного догляду – соціальна незрілість, пасивність, споживацька психологія, неготовність до самостійного життя як на побутовому рівні, так і на соціально-психологічному;

- Недостатньо розвинена мережа прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.

3) Низький рівень соціальної відповідальності та соціальної активності громади в напрямку розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування:

- Недостатнє розуміння громадою важливості та необхідності підтримки розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

- Недостатня співпраця з громадськими об'єднаннями з метою покращення розвитку послуги в громаді.

4) Перебування дітей в закладах інституційного догляду та виховання за заявами батьків:

- Неповне забезпечення умов для отримання дитиною освітніх, соціальних та реабілітаційних послуг за місцем проживання;

- Ризик розриву зв'язку з біологічною родиною та, як наслідок, соціальне сирітство;

- Соціальна підтримка сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

3.2. Стратегічні та операційні цілі.

В ході обговорення РГ були сформовані стратегічні та операційні цілі впровадження послуги.

Стратегічна ціль 1. Підвищення рівня обізнаності жителів громади з системою сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Операційна ціль 1.1. Визначення рівня обізнаності жителів громади із системою сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Операційна ціль 1.2. Інформування населення про систему сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Операційна ціль 1.3. Посилення взаємодії суб'єктів соціальної роботи в інформаційному полі.

Стратегічна ціль 2. Мінімізація кількості дітей в закладах інституційного догляду та виховання.

Операційна ціль 2.1. Розвиток мережі прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.

Операційна ціль 2.2. Забезпечення права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання.

Операційна ціль 2.3. Розвиток послуги патронату над дитиною.

Стратегічна ціль 3. Підвищення соціальної активності громади.

Операційна ціль 3.1. Посилення громадських ініціатив у сфері захисту прав дітей.

Операційна ціль 3.2. Впровадження зворотного зв'язку з отримувачами послуги.

Стратегічна ціль 4. Підтримка та збереження функцій біологічних сімей, діти з яких перебувають в закладах інституційного догляду та виховання.

Операційна ціль 4.1. Впровадження механізму ефективного моніторингу та раннього виявлення дітей, що потрапили до закладів інституційного догляду та виховання.

Операційна ціль 4.2. Створення умов для отримання дитиною та її сім'єю освітніх, соціальних та реабілітаційних послуг за місцем проживання.

Розділ 4. План дій з удосконалення послуги щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання в Баштанській міській раді.

Враховуючи визначені стратегічні та операційні цілі впровадження послуги розроблено План дій з удосконалення послуги в Баштанській міській раді на 2022-2026 роки. Також визначено індикатори виконання запланованих заходів та прогнозовані результати їх виконання.

ПЛАН ДІЙ
з удосконалення послуги щодо реалізації в громаді прав дітей, у тому числі
дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне
виховання в Баштанській міській раді
на 2022 - 2026 роки

№ з/п	Зміст заходу	Відповідальні за виконання	Період реалізації	Індикатор, очікуванні результати
Стратегічна ціль 1. Підвищення рівня обізнаності жителів громади з системою сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування				
<i>Операційна ціль 1.1. Визначення рівня обізнаності жителів громади із системою сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування</i>				
1.1.1	Проведення первинного (попереднього) опитування (анкетування) серед жителів громади з метою визначення рівня обізнаності населення з інформацією про послугу	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, відділ з питань засобів масової інформації та зв'язків з громадськістю	I півріччя 2022 року	Аналітичний звіт про результати опитування, пропозиції до плану проведення інформаційної кампанії
1.1.2	Проведення вторинного (після проведення I етапу інформаційної кампанії) опитування (анкетування) серед жителів громади з метою визначення рівня обізнаності населення з інформацією про послугу	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, відділ з питань засобів масової інформації та зв'язків з громадськістю	I півріччя 2024 року	Аналітичний звіт про результати опитування, пропозиції для коригування плану інформаційної кампанії
1.1.3	Проведення кінцевого (після проведення інформаційної кампанії) опитування (анкетування) серед жителів громади з метою визначення рівня обізнаності населення з інформацією про послугу	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, відділ з питань засобів масової інформації та зв'язків з громадськістю	II півріччя 2026 року	Аналітичний звіт про результати опитування, оцінка ефективності проведення інформаційної кампанії
<i>Операційна ціль 1.2. Інформування населення про систему сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування</i>				
1.2.1	Розробка плану проведення	Служба у справах дітей Баштанської	I півріччя 2022 року	План проведення інформаційної

	інформаційної кампанії серед населення про впровадження послуги	міської ради		кампанії.
1.2.2	Проведення I етапу інформаційної кампанії	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, відділ з питань засобів масової інформації та зв'язків з громадськістю	2022-2023 роки	Звіт про проведення I етапу інформаційної кампанії, коригування плану інформаційної кампанії, пропозиції до проведення II етапу інформаційної кампанії.
1.2.3	Проведення II етапу інформаційної кампанії	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, відділ з питань засобів масової інформації та зв'язків з громадськістю	2024-2026 роки	Звіт про проведення II етапу інформаційної кампанії.

Операційна ціль 1.3. Посилення взаємодії суб'єктів соціальної роботи в інформаційному полі

1.3.1	Організація проведення міжвідомчих нарад, круглих столів з метою визначення механізмів взаємодії суб'єктів соціальної роботи в інформаційному полі	Служба у справах дітей Баштанської міської ради	2022-2023 роки	Плани спільних дій, угоди про співпрацю.
1.3.2	Організація проведення спільних виїздів, інформаційних акцій	Служба у справах дітей Баштанської міської ради	2022-2026 роки	Спільні виїзди, інформаційні акції.

Стратегічна ціль 2. Мінімізація кількості дітей в закладах інституційного догляду та виховання

Операційна ціль 2.1. Розвиток мережі прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу

2.1.1	Організація пошуку та підбору кандидатів в прийомні батьки, батьки-вихователі, направлення для проходження курсу підготовки (навчання)	КУ «Центр надання соціальних послуг Баштанської міської ради»	2022-2026 роки	Направлення на навчання кандидатів в прийомні батьки, батьки-вихователі не менше 1 родини на рік.
2.1.2	Забезпечення якісним, систематичним соціальним супроводом/ супроводженням прийомних батьків, батьків-вихователів та дітей (хлопчиків/дівчаток)	КУ «Центр надання соціальних послуг Баштанської міської ради»	2022-2026 роки	Потреби виявлено. Підтримку надано. Кожна прийомна сім'я, кожен дитячий будинок сімейного типу мають супервізора
2.1.3	Забезпечити пошук та підбір дітей для	Служба у справах дітей Баштанської	2022-2026 роки	Збільшення кількості дітей

	влаштування в ПС, ДБСТ, організація знайомства та встановлення контактів дітей з потенційними прийомними батьками	міської ради, КУ «Центр надання соціальних послуг Баштанської міської ради»		(хлопчиків/дівчаток) в ПС та ДБСТ на 10% щороку.
<i>Операційна ціль 2.2. Забезпечення права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання</i>				
2.2.1	Забезпечувати за місцем походження дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, вжиття дієвих заходів щодо її влаштування в сім'ю громадян України (усиновлення, опіка, піклування, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу)	Служба у справах дітей Баштанської міської ради	2022-2026 роки	Зменшення кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в закладах інституційного догляду та виховання на 10% щороку
2.2.2	Забезпечувати контроль за умовами виховання, утримання і розвитку дітей, які влаштовані у прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, під опіку, піклування громадян шляхом їх систематичного відвідування та вивчення ситуації за місцем проживання	Служба у справах дітей Баштанської міської ради	2022-2026 роки	Забезпечення 100% перевірки умов утримання та виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що проживають на території громади
2.2.3	Проводити постійну роботу щодо пошуку шляхів возз'єднання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які є рідними братами і сестрами, до однієї форми сімейного влаштування	Служба у справах дітей Баштанської міської ради	2022-2026 роки	Організовано роботу щодо возз'єднання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які є рідними братами і сестрами, до однієї форми сімейного влаштування
<i>Операційна ціль 2.3. Розвиток послуги патронату над дитиною</i>				
2.3.1	Організація пошуку та первинного відбору кандидатів в патронатні вихователі, направлення для проходження курсу підготовки (навчання)	Служба у справах дітей Баштанської міської ради	2022-2026 роки	Направлення на навчання кандидатів в патронатні вихователі у разі визначення потреби у збільшені кількості патронатних вихователів.

2.3.2	Укладення з патронатними вихователями, які успішно пройшли відповідне навчання та отримали позитивну рекомендацію, договорів про умови запровадження патронату	Служба у справах дітей Баштанської міської ради	2022-2026 роки	2022 рік – укладення 3 договорів з патронатними вихователями. В подальшому – у разі визначення потреби у збільшені кількості патронатних вихователів.
2.3.3	Забезпечення якісним, систематичним соціальним супроводом/ супроводженням патронатних вихователів та дітей (хлопчиків/дівчаток)	КУ «Центр надання соціальних послуг Баштанської міської ради»	2022-2026 роки	Потреби виявлено. Підтримку надано. Кожен патронатний вихователь мають супервізора

Стратегічна ціль 3. Підвищення соціальної активності громади

Операційна ціль 3.1. Посилення громадських ініціатив у сфері захисту прав дітей

3.1.1	Проведення громадських обговорень з метою визначення пріоритетів розвитку послуги	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, відділ з питань засобів масової інформації та зв'язків з громадськістю	2022-2026 роки	Звіти про проведення громадських обговорень
3.1.2	Залучення неурядових організацій, що здійснюють діяльність: - у сфері захисту прав дітей та надають послуги для дітей і сімей з дітьми на території громади; - у сфері освіти, соціального захисту, охорони здоров'я та реабілітації для надання підтримки органам місцевого самоврядування. Співпраця з громадськими об'єднаннями та організаціями.	Служба у справах дітей Баштанської міської ради; КУ «Центр надання соціальних послуг Баштанської міської ради»; відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради; відділ з соціальних питань Баштанської міської ради; КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Баштанської міської ради»; КНП «Баштанська багатопрофільна лікарня» Баштанської міської ради; КУ «Баштанський міський інклюзивно-ресурсний центр Баштанської міської ради Баштанського	2022-2026 роки	Укладені угоди, меморандуми про співпрацю.

		району Миколаївської області»; старости старостинських округів Баштанської міської ради		
Операційна ціль 3.2. Впровадження зворотного зв'язку з отримувачами послуги				
3.2.1	Запровадити інструменти системи оцінки якості обслуговування (скринька пропозицій, анкетування) для	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, відділ з питань засобів масової інформації та зв'язків з громадськістю	2022 рік	Ефективне впровадження інструментів оцінки якості обслуговування.
Стратегічна ціль 4. Підтримка та збереження функцій біологічних сімей, діти з яких перебувають в закладах інституційного догляду та виховання				
Операційна ціль 4.1. Впровадження механізму ефективного моніторингу та раннього виявлення дітей, що потрапили до закладів інституційного догляду та виховання				
4.1.1	Вивчення потреби дітей (хлопчиків/дівчаток) - вихованців, які перебувають в установах інституційного догляду та виховання	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, КУ «Центр надання соціальних послуг Баштанської міської ради», КУ «Баштанський міський інклюзивно-ресурсний центр Баштанської міської ради Баштанського району Миколаївської області», відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради	2022-2023 роки	Аналітичний звіт щодо потреб дітей (хлопчиків/дівчаток)-вихованців інституцій з визначенням необхідних послуг у громаді за місцем майбутнього повернення дитини
Операційна ціль 4.2. Створення умов для отримання дитиною та її сім'єю освітніх, соціальних та реабілітаційних послуг за місцем проживання				
4.2.1	Створення системи якісних і ефективних послуг, що відповідають потребам дітей (хлопчикам/ дівчаткам) і сімей з дітьми, з метою попередження розлучення дітей з біологічною родиною; забезпечення дітей (хлопців/дівчат)-вихованців закладів інституційного догляду послугами, необхідними для реінтеграції в	Служба у справах дітей Баштанської міської ради, КУ «Центр надання соціальних послуг Баштанської міської ради», КУ «Баштанський міський інклюзивно-ресурсний центр Баштанської міської ради Баштанського району Миколаївської області», відділ освіти, молоді та	2022-2026 роки	Зменшення кількості дітей (хлопчиків/дівчаток), в закладах інституційного догляду та виховання на 10% щороку, забезпечення отримання дитиною широкого спектру послуг за місцем проживання

	суспільство, утримання та виховання дітей(хлопчиків/ дівчаток) в сімейному оточенні	спорту виконавчого комітету Баштанської міської ради, відділ з соціальних питань Баштанської міської ради; КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Баштанської міської ради»; КНП «Баштанська багатопрофільна лікарня» Баштанської міської ради, старости старостинських округів Баштанської міської ради		
--	---	---	--	--

РОЗДІЛ 5. Обсяги та джерела фінансування.

Реалізація заходів Плану дій здійснюватиметься у межах видатків, передбачених у бюджеті Баштанської міської ради на ці цілі за рахунок коштів бюджету міської територіальної громади, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

РОЗДІЛ 6. Впровадження та моніторинг.

Впровадження Плану удосконалення послуги ґрунтується на постійному процесі моніторингу виконання заходів та оцінки ефективності досягнутих результатів. Оцінка ефективності проводитиметься на підставі індикаторів та прогнозованих результатів досягнення поставлених цілей.

Робочою групою визначено очікувані результати в кількісному та якісному вимірі.

Кількісні результати фіксуються надавачем послуги – службою у справах дітей міської ради, якісні – формуються шляхом соціологічних або експертних опитувань.

Заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради

Світлана ЄВДОЩЕНКО